

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2465
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Naš novi državni proračun

OB PRIČETKU DEBATE V NARODNI SKUPŠČINI.

V ponedeljek se je pričela v narodni skupščini razprava o državnem proračunu za fiskalno leto 1933-34. Proračunske razprave so v vseh parlamentih sveta najvažnejši dogodek, ker se ob tej priliki ne govori le o proračunu samem, temveč tudi o finančnih amandmanih ter o vseh ostalih aktualnih vprašanjih. Tako vidimo zato, da se je tudi k proračunski debati naše narodne skupščine prijavilo samo iz vrst klubov JRKD 53 govornikov, znatno število pa so prijavili tudi ostali klubi. Iz besed govornikov se bo najbolj jasno pokazala prava slika našega gospodarskega in splošnega položaja, gledana tako s stališča večine kakor manjšine, skupine JRKD in opozicije. Če bodo vsa ta gledišča obrazložena objektivno in z zdravim, poštenim namenom, bomo lahko dobili mnogo novih pobud, ki se bodo dale v bodoče s pridom uporabiti v korist državljanom in države.

Splošna gospodarska kriza, ki je zajela ves svet, celo velesili kakršni sta Anglija in Združene države Severne Amerike, in nikakor neče popustiti, je težko prizadela tudi našo kraljevino. Mimo tega so se v zvezi z njo pojavile še razne specifične naše težkoče, izvirajoče deloma iz mednarodnega položaja in strukture Jugoslavije, deloma pa iz grehov in pogrskih prošlosti. Vse to je postavilo vlado, osobito pa še finančnega ministra pred težka vprašanja. Ker se stanje brez odprave splošne svetovne krize pri nas ni dalo vidno izboljšati, saj to sploh ni v naši moči, je bilo treba seči po raznih obrambnih sredstvih. Ta sredstva so zahtevala v prvi vrsti stabilne državne finance, valutarne sigurnosti in trgovinske potrebe. Šlo je torej za tako odločilno važne stvari kot so ravnotežje proračuna, stabilizacija dinarja, trgovinska bilanca itd. Vse to se je dalo doseči samo z varčevanjem, varčevanje pa zopet z znižanjem izdatkov, kajti na povzemanje dohodkov absolutno ni bilo mogoče misliti in najbrže v doglednem času tudi še ne bo.

Tako so se naši državni proračuni manjšali od leta do leta in ta, ki je bil v ponedeljek predložen narodni skupščini in znaša le 10 milijard in 438 milijonov Din, je sploh najmanjši. Nižje ni bilo mogoče iti brez nevarnosti za zadostno funkcioniranje državnega aparata, za re-

dno izpolnjevanje notranjih in zunanjih obveznosti in za zanesljivo varnost našega mednarodnega položaja. Vsako znižanje bi pa težko prizadeło tudi državljan same, v prvi vrsti državne uslužbenke in upokojece, katerim so bili prejemki že doslej znižani v nekaterih strokah in kategorijah celo do 30%, torej bolj kakor v katerikoli drugi državi. Pa tudi v posameznih resorih znižanje pod sedanjim minimum ni bilo mogoče, saj se bo itak že to poznalo, da je v ponedeljek predloženi proračun za l. 1933-34 za 884.873.000 dinarjev nižji od onega za leto 1932-33. Znatno vsoto predstavlja še vedno proračun ministrstva vojske in mornarice, ki izkazuje 2 milijardi 400 milijonov izdatkov. Toda upoštevati moramo, da je naša vojska in njena pripravljenost danes edina garancija ne le naše suverenosti, temveč tudi eksistencije. Da bi se ta garancija kakorkoli oslabil, za to menda ne bi glasoval noben državljani Jugoslavije, ki količkar pozna sedanjí mednarodni politični položaj in njegovo nevarno napetost.

Nadalje moramo izvršiti tudi obveznosti, ki nam jih nalaga plačevanje obresti in amortizacije zunanjih in notranjih posojil ter sploh dolgov. Ti dolgovi izvirajo deloma še iz predvojnih časov, vojnih časov in deloma povojnih časov. — Ustanovitev naše nove države brez posojil ne bi bila mogoča, pa že samo dejstvo osvobođenja nam je naložilo razne mednarodne tribute. V ta namen določa naš novi proračun 1 milijardo 200 milijonov dinarjev. Skoraj 1 milijardo požoro pokojnine okoli 50.000 upokojecev, osebni prejemki 239 državnih uradnikov in nameščencev pa 4 milijarde 850 milijonov dinarjev, t. j. skoraj polovico celokupnega proračuna! Na materialne izdatke odpade naposled 5 milijard 580 milijonov, pri tem pa moramo upoštevati, da so tu vračunana državna gospodarska podjetja, ki se večinoma popolnoma sama vzdržujejo. Po vsem tem odpade na vsakega prebivalca Jugoslavije vsota 445,92 Din davčne obremenitve, kar je v primeri z drugimi državami še razmeroma malo.

Proračun bo sprejet v skupščini do 20. tm., in sicer gotovo brez bistvenih korektur, nato pa ga bo proučil še senat, tako da bo do konca tm. pod streho v obeh zbornicah, kajti dne 1. aprila se že prične novo proračunsko leto.

Dan pogreba avstrijske demokracije

SILNO RAZBURJENJE NA DUNAJU. UKREPI VLADE PROTI PARLAMENTU. NAPOVED FORMELNE DEMISIJE. PROGLAS DIKTATURE. GOVORICE O MADŽARSKI POMOČI.

DUNAJ, 15. marca. Vsa javnost gleda z največjo napetostjo na nastajajoče dogodke današnjega dne. Opozicija bi rada dokazala vladi, da je izvolitev novega predsedstva parlamenta mogoča in da je parlament popolnoma delazmožen. Po Dunaju krožijo od sinoči najrazličnejše vesti, ki pa zaenkrat še niso kontrolirane. Dollfussova vlada uporablja cenzurne ukrepe na način, kakršen se ni uporabljal v pokojni Avstro-Ogrski niti v najtežjih dneh vojne. Kakor znano, hoče vlada za danes popoldne napovedano zasedanje parlamenta preprečiti v primeru potrebe tudi s silo. Baje je že odrejeno, da zasedejo poslopje parlamenta heimwehrovci. Ker pa v splošni zmedbi zvezni kancelar dr. Dollfuss očitno ne zampa niti vojnemu ministru Vaugoinu in tudi ne krščanskim socialcem, je sam prevzel vrhovno

poveljstvo nad vso avstrijsko vojsko.

Vlada bo danes, da tudi na zunanji pokaže konec demokracije v Avstriji, odstopila, da bo mogla nastopiti kot odkrita diktatura pred javnostjo in ne pred parlamentom. Položaj je zelo kritičen in o mogoča tudi najbolj tartarske vesti. Opozicija je zaradi protustavnega postopanja vlade nad vse ogorčena. Dunajski deželni zbor je sklenil nasprotovati Dollfussovi vlad z vsemi možnimi sredstvi.

DUNAJ, 15. marca. Dopoldne se je raznesla tu vest, da bi v primeru odpora opozicije prikorakali v Avstrijo madžarski bojovníki, preoblečeni v heimwehrovce. Če bi se to zgodilo bi nastal konflikt, ki bi pritegnil v svoj vrtnec tudi Čehoslovaško in Jugoslavijo. Prebivalstvo je silno razburjeno.

Teror diktature narodnih socialistov

ZNAČILEN PRIMER PODIVJANOSTI STRASTI. ZATIRANJE OPOZICIONALNEGA TISKA. ODPUŠČANJE UČITELJSTVA.

PARIZ, 15. marca. Dogodek, ki se je odigral v nekem majhnem saškem mestu, najboljše ilustrira razbesnele politične strasti v Nemčiji. V neki ugledni nemški rodbini je nastala politična diskusija med dvema bratoma. Prvi brat je bil član hitlerjevskih napadalnih oddelkov, dočim se drugi brat ni strinjal s sedanjim režimom v Nemčiji. Razgovor se je kmalu spremenil v pretep in je sin hitlerjevec pred očmi očeta in matere s strel iz samokresa ubil na mestu svojega rodnega brata, nakar se je sam prijavil policiji.

BERLIN, 15. marca. Iz Hessena se poroča, da je komisar države prepovedal do 19. t. m. izhajanje vseh tamkajšnjih

socialno-demokratskih listov. Prav tako je bila izdana naredba, da morajo vse osebe, ki imajo doma kakršnokoli orožje, to takoj izročiti policijskim oblastem, ker bodo sicer kaznovane z zaporom.

BERLIN, 15. marca. Državni komisar za Saksjo je odredil, da se takoj odpuste iz službe vsi funkcionarji in člani učiteljskega društva te države, ki pripadajo komunistični skupini. Obenem je dovolil telesno kaznovanje učencev v vseh saških šolah.

PARIZ, 15. marca. Iz Kolina poročajo, da so uniformirani oddelki Hitlerjevih napadalnih čet zasedli vse tiskarne centromovskih listov na renskem ozemlju.

Macdonald potuje v Rim

ŽENEVA, 15. marca. Vesti o Macdonaldovem potovanju v Rim se deloma potrjujejo. Gotovo pa je že, da sestanka med Macdonaldom, Hitlerjem in Mussolinijem v gornji Italiji ne bo. Namen Macdonaldovega potovanja v Rim je, da se doseže italijansko-francoski pomorski sporazum.

Spori v Gdanskem

ŽENEVA, 15. marca. Svet Društva narodov je včeraj na javni seji razpravljalo o sporu med Gdanskim in Poljsko zaradi okupacije Westerplatte in je sklenilo, da Poljska ni imela pravice pomnožiti svojih posadk. Poljski zunanji minister je na to izjavil, da bo Poljska svoje pomnožene čete takoj odpoklicala.

GDANSKO, 15. marca. Na poslopju nemškega generalnega konzulata sta bili razobešeni črno-belo-rdeča in hitlerjevska hackenkrenzlerska zastava. Ker naredba nemške državne vlade odreja, da se morajo hackenkrenzlerske zastave izobešati samo v nemški državi in da to ne velja tudi za zunanja državna predstavništva, je Nemčija s tem priznala, da smatra mesto Gdansko za nemško ozemlje.

SVETOVNA GOSPODARSKA KONFERENCA.

LONDON, 15. marca. Francoski finančni minister Bonnet bo odpotoval v petek v London, kjer se bo sestal s angleškim finančnim ministrom Ne-

villeom Chamberlainom in ostalimi ministri, s katerimi bo razpravljalo o problemu svetovne gospodarske konference. »Morning Post« pravi, da je verjetno, da bodo angleško-ameriška pogajanja o ureditvi vojnih dolgov odložena in da ni mogoče, da bodo Združene države priznale Angliji moratorij za bodoči obrok, dokler seveda ne bo vprašanje končnoveljavno rešeno.

PRORAČUNSKA DEBATA.

BEOGRAD, 15. marca. Narodna skupščina je sredi proračunske razprave, ki naj bi bila predvidoma danes končana in bi se mogla končati danes tudi že načelna debata o proračunu. Po teh izgle- dih bi sledilo glasovanje o načelnem sprejemu proračuna že jutri dopoldne.

MAČKOV ZAPOR POTRJEJEN.

BEOGRAD, 15. marca. Državno sodišče za zaščito države je potrdilo preiskovalni zapor proti dr. Vladimiru Mačku.

AMERIKA JE SPET »MOKRA«.

NEWYORK, 15. marca. Država Illinois se je prva vrnila k »mokremu« režimu. Državni guverner je izdal naredbu, s katero se v vsej državi ukinito vsi prohibicijski zakoni.

NEWYORK, 15. marca. Na včerajšnji seji reprezentančne zbornice je bilo na dnevnem redu glasovanje o Rooseveltovem predlogu, da se zopet sme točiti lahka alkoholna pijača s 3,2% alkohola. Davek bo znašal na 125 literski sodček 5 dolarjev.

Francija odklonila Macdonaldov predlog

ODLOČILNA SEJA PARIŠKE VLADE. KER NEMČIJA NE PRIZNAVA VARNOSTI, PRIZNANJE NJENE ENAKOPRAVNOSTI NI VEČ VELJAVNO.

PARIZ, 15. marca. Včerajšnji lutrni tisk poroča, da se je zunanji minister Paul-Boncour pred sinočnim pred vladno sejo dolgo razgovarjal po telefonu s predsednikom vlade Daladierjem. V tem razgovoru je obvestil predsednika vlade o poteku svojega razgovora z Macdonaldom. Med vladno sejo pa je Paul-Boncour zopet telefonično poklical Daladierja in mu sporočil važne vesti. »Echo de Paris« doznava, da se je francoska vlada soglasno izjavila proti Macdonaldovemu predlogu glede razorožitvenega vprašanja in le preje! Paul-Boncour vnapogo, ne le da se protivi temu predlogu, temveč da tudi gladko odkloni vse Macdonaldove posredovalne predloge. Tudi ves ostali pariški tisk, izzemski levičarski, poudarja, da so Macdonaldovi predlogi ne le nespre-

jemljivi, temveč tudi vsestransko neizvedljivi.

ŽENEVA, 15. marca. Kakor se doznava iz krogov francoske delegacije, se razumeva priznanje nemške enakopravnosti, ki je bilo sklenjeno z deklaracijo vlad dne 11. decembra preteklega leta, v vsej Franciji tako, kakor da ne obstoje več od onega trenutka, ko nemška vlada ni hotela priznati francoske zahteve po varnosti. V zvezi s tem je Boncour sporočil Macdonaldu, da je Francija pripravljena pristati na minimalni sporazum, če bi se izpolnili naslednji štirje pogoji: 1. da ta sporazum podpišejo vse države; 2. da se doseže sporazum tudi o pomorski razorožitvi med velikimi državami; 3. da se ustanovi stalni nadzorni odbor in 4. da se Nemčiji s posebno klavzulo prepove oboroževanje.

Dnevne vesti

Izjava. Podpisani gledališki kritiki mariborskih, ljubljanskih in zagrebških listov izjavljamo, da odklanjamo polemike s člani mariborskega Narodnega gledališča, ker stojimo na stališču, da jim ne pripada kompetenca razsojanja o odrskih delih. Friderik Golob, dr. Vladimir Kralj, Radivoj Rehar, dr. Fran Vatovec.

Obsodba dr. Pernarja. Kakor znano je procesu Brodar in tovariši pred državnim sodiščem za zaščito države sledil proces proti dr. Pernarju in tovarišem, ki so bili obtoženi po zakonu o zaščiti države zaradi širjenja letakov, hujškanja in nasilja proti državnim oblastvom ter ogrožanja javnega reda. Državno sodišče je spoznalo izmed obtožencev za krive in obsodilo: dr. Pernarja na leto dni strogega zapora, Kemfelja na poldrugo leto strogega zapora, Pasarića pa na 8 mesecev strogega zapora. Soobtoženca Plazonić in Kaliterna sta bila oproščena.

Nov nacionalni steber v Ptuj. Preteklo nedeljo dopoldne je bil v Ptuj ustanovni občni zbor zvezne strelske družine, ki je doživel ogromen obisk in zanimanje prebivalstva za ta neprestano se širijo pomembni sport. Občni zbor je vodil aglini predsednik pripravljalnega odbora in poveljnik mesta Ptuja, podpolkovnik g. Šarac. Občnemu zboru sta prisostvovala poleg okrajnega glavarja g. dr. Bratine, mestnega župana g. Jeršeta in drugih odličnih gostov tudi delegata mariborskega strelskega okrožja ravnatelj g. Lušin in ravnatelj g. Boltavzar, ki sta pojasnila navzočim pomen strelskega sporta in pripravila tla za uspešno delovanje nove uprave, ki ji predseduje podpolkovnik g. Šarac. Novi strelski družini v starodavnem Ptuj želimo ves uspeh in razvoj, ki ga bo nedvomno tudi dosegla, saj je že na ustanovnem občnem zboru pristopilo okrog 100 navdušenih članov.

Zgodovinsko in Muzejsko društvo v Mariboru proslavita pod predsedstvom župana dr. Fr. Lipolda v nedeljo 19. tm. ob 10. uri v veliki kazinski dvorani tridesetletnico svojega obstoja. Dnevni red: 1. Otvoritev. 2. Pomen obeh organizacij za Maribor (mestni načelnik dr. Fr. Lipold). 3. Zgodovina ZDM in MDM. 4. Izročitev najvišjih odlikovanj predsedniku obeh društev prelatu dru. Fr. Kovarčiču in blaginiku ZDM upravniku N. t. Vrablu (pomočnik bana dr. O. Pirkmajer). 5. Čestitke.

Ljudska univerza v Studencih. V četrtek 16. tm. ob 19. uri predava gosp. Rupert Lintner o temi: »Med indijskimi fakirji«.

Letošnji občni zbor Protituberkulozne lige v Mariboru bo v petek, dne 24. t. m. ob 20. uri v dvorani Nabavljalne zadruge. Ostala društva v Mariboru se vljudno naprošajo, da pošljejo svoje zastopnike.

Slovanski krožek vabi vse reflektante za slovanske jezike, da se zglase v svrhu dogovora glede ure in dneva danes v sredo 15. tm. ob 16. uri v pisarni Zveze mladih intelektualcev (Delavska zbornica, III. nadstr.) Na želje poznejših prijavljenecv se ne bomo mogli ozirati, zato prosimo, da se tega sestanka udeležijo vsi, ki se prijavijo za katerikoli slovanski jezik.

Roditeljski sestanek. Na drugi dekliški meščanski šoli v Cankarjevi ulici bo v petek 17. t. m. ob 16. uri roditeljski sestanek, na katerem bo predavala ga. dr. Valerija Valjavčeva o najvažnejših zdravstvenih vprašanjih naše mladine. Starši učenk, odzovite se vabilu ter se udeležite sestanka v čim večjem številu.

Najnovejši izsledki v psihologiji in vzgojstvena vprašanja, tako je naslov predavanju, ki ga bo imel danes v sredo vseučiliški profesor dr. K. Ozvald. Predavanje, ki ga priredi Zveza mladih intelektualcev kot začetno v vrsti strokovnih predavanj, bo v prostorih kina »Apollo« (Ljudska univerza) ob 20.15 zvečer. Na to zanimivo in aktualno predavanje ponovno opozarjamo vse inteligentne. Predavatelj bo v njem začrtal z njemu lastno objektivnostjo tudi odnos do psihoanalize Freuda in Adlerja. Za gg. Bujasom in Tumirzom bomo čuli torej na istem mestu še besedo domačega strokovnjaka o tem zanimivem vprašanju.

Obrtništvu Dravske banovine. Z 9. marcem 1933 je padla končna odločitev glede sistema zbornice v naši banovini. Rezultat kaže, da se je naše obrtništvu izreklo v zakonitem roku in na način, kot to zakon predpisuje, z ogromno večino za skupno zbornico. V Ljubljani ostane torej skupna zbornica za trgovino, obrt in industrijo s svojim autonomnim obrtnim odsekom. Težki časi, ki jih preživlja naš stan, nam vsem ukazujejo, da pozabimo pri svojem delu za boljše bodočnost obrtništvu vse, kar nas je dosejal ločilo. Strnimo svoje vrste, oklenimo se naših obrtniških organizacij in naše skupne zbornice in pokažimo s smotrenim, požrtvovalnim in poštenim delom, da nam je pred očmi edini cilj, to je dobiti celokupnega obrtniškega stanu. Vsem tovarišem, ki so z idealizmom in požrtvovalnostjo v teh težkih časih delali za našo dobro stvar, najlepša hvala! Podpredsednik Zbornice TOI in načelnik obrtnega odseka: Josip Rebek l. r.

Vse pisarniške potrebščine v največji izbiri, cene solidne: Zlata Brišnik, Slovenska 11.

Upravičeno je upanje, da bo mesto Maribor v doglednem času dobilo že več ko potreben azil za tuberkulozne, če bo vsak storil svojo skromno socialno dolžnost napram svojim trpečim bratom in sestram. Prostovoljni mesečni prispevek za zavezni nedotakljivi fond naše agiline Protituberkulozne lige je zares takomimnalen, da ne sme biti nikogar, ki ne bi prispeval k čim lepšemu uspehu. Hišni posestniki, najemniki in tudi podnajemniki se naprošajo, da po svojih močeh podpirajo to človekoljubno akcijo in da tudi propagirajo to lepo idejo v svojih krogih. Če bo vsak prebivalec našega mesta pokazal svojo dobro voljo z vsaj enim dinarjem rednega prostovoljnega prispevka na mesec, se bo mogel kmalu uresničiti plemeniti načrt naše lige, ki beleži že danes, ob začetku nabiralne akcije, razveseljive uspehe.

Radiosprejemi na javnih prostorih. Svoječasno je naša policijska oblast prepovedala prirejanje radiokonzertov in govorov na ulicah. Ne vemo, če je bila taka prepoved izdana tudi za okolico, vemo pa, da je te dni rekdo v Krčevini postavil svoj sprejemni aparat na okno in sporočal občinstvu, ki se je zbralo na ulici v množici, govor Adolfa Hitlerja. Tako se je vse spremenilo v nekakšen shod. Bilo bi torej umestno, da bi se take stvari prepovedale.

Akademija Sokola I. Sokolsko društvo Maribor I. priredi v soboto 17. t. m. ob 20. uri v društveni telovadnici v kadetnici svojo četrto telovadno akademijo. Na sporedu je 11 telovadnih točk vseh oddelkov: člani na drogu in bradlji, sedmorica s težkimi vajami, kjer pridejo v poštev vse prvine prostih vaj in parterne gimnastike. Članice nastopijo z gimnastičnimi vajami in plesom, moški naraščaj na konju, moška deca z obroči, ženska deca z igrami in osmorica dijaške čete. Akademije Sokola I. so bile doslej vedno na višku, tehnično dobro pripravljene in bo nedvomno tudi sobotna akademija revija naših moči za občinstvo pa lep užitek. Prijatelji društva in sokolstva prisrčno vabljeni. — Zdravo!

Atlantida. Divja je pokrajina sredi žgoče Afrike, kjer patrolirata dva mlada francoska častnika, ki ju nepričakovano napadejo Tuaregi, divje mohamedansko nomadsko pleme. Mlajšega poročnika odvečeje v svojo naselbino, kjer ga je napadla tropična vrtoglava mrzlica. V mrzličnih sanjah je mladi poročnik zašel v kraljestvo Atlantide, ki je pokopana pod peskom razgrete puščave Sahare, kjer vlada z brezmejno močjo kraljica Antineja, ki premaga slehernega moškega. Tudi mladi poročnik ubije pod njenim vplivom svojega najboljšega prijatelja. Vtisi groznih sanj so ostali neizbrisni. Mladi poročnik veruje svojim sanjam, ki se končno uresničijo. Polni divjih grozot so boji in trpljenje človeka v puščavi, ki jih prikazuje zvočni vefilm Atlantida, katerega predvaja od danes naprej Grajski kino. Brigita Helm je božanstvena krasotica, ki igra Atlantido dostojanstveno in nedosegljivo. Gustav Diesl, njen partner, pa se bo...

Krajevni odbor Rdečega križa v Studencih pri Mariboru priredi v nedeljo 19. t. m. štetje obiskovalcev Jožefovega sejma v Studencih. V ta namen se bodo prodajali dinarski znaki Rdečega križa v korist revni deci občine Studenci. Vsi obiskovalci Jožefovega sejma ter prijatelji otrok se vljudno naprošajo, da ne odklanjajo znakov RK, ki jih bodo prodajali društveni funkcionarji skupno z zastopniki vseh študentskih društev. — Istočasno se naprošajo vsa študentska društva, da pošljejo v to svrhu vsako po dva za prodajo znakov določena člana na zadevni sestanek, ki bo v petek 17. tm. ob 19. uri v občinski pisarni v Studencih. Odbor.

Carina na selitvene predmete. Po odloku finančnega ministra se smatrajo za doseljenke predmete poleg rabljene obleke in perila, ustreznega števila postelj in drugega pohištva, tudi avtomobili, ki se kot taki ne smejo ocariniti s pogoji, predpisanimi v zakonu in v ostalih predpisih, izdanih za te oprostitve.

Cercle français. Odbor francoskega krožka v Mariboru vabi vse člane tega društva in vse prijatelje francoskega jezika na dramski večer, ki ga bo priredil v nedeljo 19. marca ob 20. uri v Vesni. Vprizorili se bosta zabavni enodejanki: »Une fièvre panique« in »Le professeur«. Predstavi bo sledila čajanka. Vstopnine ni.

Zagoneten zločin. Ko se je davi oglasila pri kočarici Mariji Hafnerjevi v Rušah neka njena znanka, je opazila, da so vsa vrata močno zaprta. Ker ni bila navada, da bi Hafnerjeva tako dolgo in tako trdno spala, je o tem obvestila sosedo, ki so s silo vdrli v stanovanje 60letne kočarice, kjer se jim je nudil grozen zločin. Na postelji je ležala kočarica zadavljena in je imela obleko vso osmojeno. O tem so bili takoj obveščeni ruški orožniki, ki so uvedli preiskavo, katere izid pa v času ko to poročamo, še ni znan.

Zverinski oče. Pred dnevi smo poročali, da je pretekli petek na nepojasnen način umrla v tukajšnji bolnišnici 6letna Elizabeta Doklova od Sv. Barbare v Slov. goricah. Ker se je sumilo, da dekletce ni umrlo naravne smrti, je državno tožilstvo odredilo obdukcijo trupelca, pri kateri je komisija ugotovila, da je bilo dekletce zastrupljeno s solno kislino. Radi tega je nadalje uvedlo obširno preiskavo in so orožniki dognali, da je otroka zastrupil njegov lastni nezakonski oče Fr. Lešnik, viničarjev sin iz Jablonc pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Lešnik je prišel pretekli četrtek k svoji ljubici, otrokovi materi in se zadržal tam delj časa. Bil je zelo miren in tudi dobre volje. Ko se je mati za nekaj trenutkov odstranila iz sobe, je oče izrabil priložnost in vlijl otroku v usta večjo količino solne kisline. Otrok je začel nemilo jokati in ker se je začel tudi zvijati v hudih bolečinah, ga je mati takoj drugo jutro prinesla v mariborsko bolnišnico, kjer je še istega dne umrl. Zverinskega očeta so orožniki aretirali in prepeljali v zapore tukajšnjega okrožnega sodišča.

Kino Union. Radi ogromnega zanimanja se predvaja nepreklicno do vključno srede najuspela in največja veseloigra zvočnega filma »Paprika« s Frančiško Gaalovo in Paulom Hörbigerjem. Film, poln komike in temperamenta, izborne ogrske glasbe; posebno štirje »šlagerji« navdušujejo do vrhunca. Sledi prvovrstna opereta »Jaz podnevu, Ti ponoči« z Willy Fritschem in Käthe Nagy.

Grajski kino začne v sredo predvajati zvočni vefilm »ATLANTIDA«. Velika reklama prihaja o tem filmu, mnogo se je pisalo in pripovedovalo; ta film pa prekaša vsa pričakovanja, publika povsod, kjer se predvaja, navdušeno zapušča bioskope, kajti toliko lepote se le redkokdaj vidi v filmu. Brigita Helm je božanstvena krasotica, ki igra ulogo gosposdarice Atlantide dostojanstveno, nedosegljivo. Gustav Diesl, njen partner, je v tej ulogi junak, ki se bori proti Atlantidi, proti ljubezni do Atlantide. Sam film je prirejen po romanu Piera Benoita, samo da se postavlja teza, da pogreznjen otok ni pogreznjen v morju, temveč zasut pod peskom nekje v Sahari. Ta film se predvaja momentano v Parizu z ogromnim uspehom.

Pri zaprtosti in hemoroidih, motnjah v želodcu in črevesju, oteklosti jeter in vranice, bolečinah v hrbtu in križu je naravna »Franz Josefova« grenčica, večkrat na dan poročila, krasen pripomoček.

Narodno gledališče

REPERTOAR:

Sreda, 15. marca ob 20. uri: »Grob neznane vojaka« C.
Četrtek, 16. marca ob 20. uri: »Plesni koncert Pie in Pina Mlakar«. Izven.
Petek, 17. marca: Zaprto.
Sobota, 18. marca ob 20. uri: »Faust«. Red B.

Iz gledališča: Plesni koncert Pie in Pina Mlakarja (bivšega baletnega mojstra v Dessau) bo v četrtek, 16. tm. Vsi nastopi tega umetniškega para po Nemčiji, Franciji in po Jugoslaviji so pomenili vselej velik dogodek in senzacijo ter je pričakovati, da bo tudi v Mariboru, kjer je Mlakar študiral, gledališče popolnoma zasedeno. Spored je zelo zanimiv ter obsega klasični in sodobni ples. Operne scene. Bloki ne veljajo.

Gounodova opera »Faust«, ki je letos na novo naštudirana dosegla lep uspeh ter jo je občinstvo sprejelo zelo simpatično, se ponovi v soboto 18. t. m. za red B. —

»Orfej v podzemlju«, Offenbachova burleskna opera se pripravlja v režiji bivšega režiserja ljubljanske operete g. J. Povheta.

Pri pomanjkanju teka, kislem vzpehavanju, slabem želodcu, leni prebavi, črevesnem zagatenju, napihnjenosti, motnjah presnavljanja, opršici, srbečici osvobodil naravna »Franz Josefova« voda telo vseh nabranih strupov gnilobe. Že stari mojstri vede o zdravilnih sredstvih so priznali, da se »Franz Josefova« grenčica obnese kot povsem zanesljivo sredstvo za iztrebljenje črevesa. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

NOVE SREČKE

DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE DOBITE ZOPET V UPRAVI

'JUTRA' IN 'VEČERNIKA' GOSPOSKA 11, MARIBOR

Popadljiv pes. V Košakih je včeraj popadel 25letnega viničarja Josipa Glaserja neki pes in ga tako močno vgniznil v desno nogo, da je moral iskati viničar zdravniške pomoči v tukajšnji bolnišnici.

Krvav pretep. Na Spodnji Polskavi je nastal sinoči v neki gostilni krvav pretep. V tepežu je bil 45 letni posestnik Anton Lahs iz Zgornje Polskave tako nevarno ranjen na glavi in na rokah, da so morali poklicati mariborske roševalce, ki so ga z avtom prepehali v mariborsko bolnišnico.

Zabarikadirana cesta. Mariborski pomočniki so si preteklo noč izmislili šalo, ki bi lahko imela hude posledice. V gornjem delu Koroške ceste so sneli precej velika vrata nekega dvorišča in jih postavili na sredino ceste ter jih podprli s koli. Nenavadno oviro so pasanti odstranili s ceste in tako preprečili nevarnost, ki je pretila zlasti motornim vozilom. Za pomočnjaki poizvednje sedaj policija.

Poskušen samomor. V Rušah si je preteklo noč pognal kroglo v desno senco 25letni čevljarški pomočnik Ignac Štandeker, ki pa se ni zadel smrtno. Poklicar ni roševalci so hudo ranjenega mladeniča spravili v mariborsko bolnišnico, kjer bo operiran. Njegovo stanje je zelo resno. Kaj je povzročilo Štandekerjev obup, ni znano.

Podjetni vlomilci. V noči na preteklo soboto so neznani vlomilci obiskali Rozmanovo trgovino v Št. Ilju pri Slovenjgradcu ter odnesli raznega blaga v vrednosti nad 30.000 Din. Svoj posel so opravili zelo spretno in so imeli, kakor so pozneje orožniki ugotovili, celo svoj avto, na katerega so naložili bogat plen in izginili brez sledu.

Trg za seno. Na današnji trg za seno so pripeljali 26 voz sena cent po 70—80 Din; 5 voz otave po 75—85 Din; 4 voze ržene slame po 60 Din; 3 voze pšenične slame po 60—65 Din in voz lucerne po 85 Din.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 2,4 stopinje nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 2,2 nad ničlo; barometer je kazal pri 14,9 stopinjah 743,3, reduciran na ničlo pa 741,5; relativna vlaga 85; vreme je jasno. Dih pa severozahodnik.

Izpred malega kazenskega senata

V silobranu ubij človeka.

Danes dopoldne je stal pred malim kazenskim senatom 23letni šofer Valter Pajman iz Maribora, ki ga je dolžila obtožnica, da je 18. junija preteklega leta zakrivil smrt dalmatinskega krošnjara Marijana Sišenice.

Omenjenega dne se je pripeljal obtoženi Pajman v družbi treh prijateljev z avtomobilom v Št. Vid pri Ptuj, kjer je ustavil avtomobil pred gostilno Vinka Pernata. Družba je izstopila in se pokrepčala na gostilniškem dvorišču. V tem sta pa prišla na dvorišče tudi dalmatinska krošnjara Nikola in Marjan Sišenica. Marjan je bil precej vinjen in je iz prešernosti udaril dvakrat s palico po kostanju pred hišo, nato pa še dvakrat po blatniku Pajmanovega avtomobila. To je Pajmanovega tovariša Matza tako razburilo, da je sunil Marijana Sišenico s tako silo s pestjo v prsa, da je padel na tla in se mu je raztresla vsa krošnja. Marjan se je naglo pobral, zgrabil za velik kuhinjski nož, ki ga je nosil med ostalo robo v krošnji in planil proti Matzu. Ta je pobegnil in klical na pomoč. V tem trenutku se je že pojavil na gostil-

niškem pragu gostilničar Pernat, ki je pozval Sišenico, naj odloži nož. Ker Sišenica tega ni hotel storiti, ga je Pernat udaril s palico po roki in glavi, kar je Sišenico tako razkačilo, da je potegnil iz žepa samokres in hotel streljati na Pernata. Gostilničarju se je posrečilo pravočasno pobegniti v hišo, v tem trenutku pa se je pojavil za Dalmatinčevim hrbtom današnji obtoženi Pajman in udaril z debelim kolom Sišenico s tako silo po glavi, da se je Dalmatinec nezvesten z razbito lobanjo zgrudil na tla. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je bil ves trud zdravnikov zaman; in je Marjan Sišenica štiri dni pozneje podlegel absolutno smrtni poškodbi.

Kakor v preiskavi, tako je Pajman tudi danes ves dogodek in svoje usodno dejanje v celoti priznal. Zagovarja pa se s silobranom, ker je baje pokojni krošnjar hotel streljati tudi na njega.

Obtoženi šofer Valter Pajman je bil obsojen v smislu obtožnice na 6 let in 2 meseca težke ječe, trajno izgubo državljskih pravic in na plačilo 400 Din mesečno vdovi in otroku pok. Sišenice.

Koncert Cirilo-Metodovega zbora

Prvi nastop odličnih pevcev v Mariboru.

Izreden umetniški dogodek je bil veliki duhovni koncert staroslovanskih cerkvenih pesmi, ki jih je pel preteklo soboto zvečer v veliki unionski dvorani zagrebški Cirilo-Metodov zbor pod vodstvom dirigenta g. Borisa Komarevskoga. Vsako leto imamo Mariborčani večkrat priliko poslušati razne koncerte, toda tako reprezentativnega zbora doslej skoraj še nismo slišali. Cirilo-Metodov zbor si je v razmeroma kratkem času pridobil globoko priznanje vseposvoda, kjerkoli je nastopal, čeprav je strogo cerkveno pevsko društvo, ki se je posvetilo izključno orientalski cerkveni pesmi. Zbor je osnovan po vzoru sinodalnih ruskih »a capella« zborov, kakršni so nastopali nekoč po mestih bivše carske Rusije. Vsega občudovanja vredna je zborova disciplina ter lepi in sočni glasovi.

Na sobotnem koncertu so bila na sporedu slavna lojstrska dela velikih avtorjev, ki so se z njimi ovokovečili po vsem kulturnem svetu, kakor Čajkovski, Lomakin, Arhangelski, Bortnjanski, Kedrov, Pančenko, Česnokov in Nikoljski.

Pozdravljeni in toplo sprejeti so stopili pevci in pevke — 40 po številu — pred občinstvo, ki pa ga je bilo v dvo-

rani tako malo, da se mora Maribor prav sramovati svoje mlačnosti in nerazumevanja, ki ga je pokazal ob tej koncertni priliki. Čeprav je pel Cirilo-Metodov zbor same cerkvene pesmi, vendar bi bil moral vzbuditi že sam spored in pa dejstvo, da so na sporedu samo staroslovanske pesmi, večje zanimanje in smisel, da ne bi odnesli zagrebški pevci tako slabega vtisa z naše severne meje.

Že s prvo podano točko »Vjeruju« si je zbor osvojil vse navzoče, ki so bili presenečeni nad tako krepkim začetkom. Navdušenje med občinstvom pa se je stopnjevalo od točke do točke in je val navdušenja dosegel vrhunec pri osmi točki sporeda, pri pesmi »Angel vopijaše«. Viharnih ovacij sta bila deležna zlasti sopranistka za svoj solospjev, spremljan od zbora, in pa dirigent. Polna molitve je bila Lomakinova »Iže Heruvimi«, ki jo je podal zbor zelo izrazito in dovršeno. Prav tako mogočne so bile vse ostale pesmi, ki so zelo uplivala na občinstvo.

Nekoliko večje zanimanje pa je bilo za petje Cirilo-Metodovega zbora pri nedeljski dopoldanski službi božji v vzhodnem obredu v stolnici, ki jo je pel vseučiliški profesor dr. Šimrak ob asistenci dr. Vagnerja, Višoševića ter mariborskih bogoslovcev. Krasno petje je napravilo na vse globok vtis in je dosegel nastop zbora v cerkvi povsem drugo veljavo.

Tudi ustne sluznice obolijo

če ust ne negujete dnevno s pravim antiseptičnim sredstvom

ODOL

je antiseptičen in prore tudi v najbolj skrite kote in gube ustne dupline.

ODOL ohrani usta čista ter jih reši vseh bakterij in uniči vse nabrane ostanke jedi. Uporabljajte zaradi tega za nego ust sigurno učinkoviti in že

40 let preizkušeni ODOL

Iz življenja in kulture polarnih narodov

Predavanje univ. prof. dr. M. Gavazzija v Ljudski univerzi.

Med narode obtečajnega carstva v nepreglednih snežiščih je popeljal znatno željno slušateljstvo Ljudske univerze gosp. univ. profesor dr. M. Gavazzi, znameniti naš etnolog iz Zagreba.

V splošnem delimo polarne narode v Eskime, prebivalce arktične Amerike in Grenlandije, ter v evrazijska plemena: Lape, Samojede, Ostjake, Vogule, Jenisejce, Tunguze, Jakute in Paleosibirce. Ob Amurju bivaju Goldi, Giljaki, plemena Ajun in Oroči. Na skrajnem vzhodu Čukči, Korjeki in Itelmi ali Kamčadali.

Svoj prenosljivi šotor »čum« si postavijo na krajih prikladnih za lov in za pašo. Zvesti spremljevalci so jim polarni psi. Pozimi si postavijo na snežiščih »iglu« iz ledenih kvadrov ali pa (bolj

na jugu) v zemljo vdolano kolibo, jarnogo. Vso predolgo zimo jo kurijo v posodah iz lojevca tran, ribje olje ali toliščo. V lahkem kajaku, ki ima lahkotno leseno ogrodje, oblečeno v nepremočljivo kožo, si love morske sesalce in ribe. Njih tehnična spretnost si je samoniklo iznašla lesen vijak. Orodje in orožje izdelujejo iz kosti ali iz naplavljenega lesa.

Severni jelen jim služi za domačo žival. Živi še čredoma v tundrah in se skromno hrani z lišajem jelenovcem. Delež na lovskem plenu pripada po spoštovanem izročilu vsakemu članu družinske zadruge. Oblačijo se v vrhnja in spodnja (ženske) oblačila iz kož, na jugu tudi iz platna, ki so okrašena z izredno lepo ornamentiko. Kože si delajo prožne z žvečenjem, poslom pridnih žen.

Izredno težke razmere vzbude v arktičnem človeku čut za pravičnost, tankovestnost. Naziva se »Innuiti«, človek, skupinsko bitje. Solidarnost v prehrani

Curnonsky:

Dar jezikov

Lastalie je dregnil s komolcem svojega starega tovariša Grimblotta in je zinil:

»Čuj, Arsene, ali morebiti veš . . . po kaj sva prav za prav prišla v London?«

Njegov glas je prihajal kakor od nekdaj iz daljave in je bil radi desetega whiskyja s sodo že precej negotov. Arsene Grimblott, ki se je zaradi nenadnega prijateljevega sunka na visokem barskem stolčku nevarno zmajal, je seveda najprej skušal uloviti tako potrebno ravnotežje, ki pa je kljub temu bilo očitno še dokaj negotovo; končno pa se je previdno naslonil na mizo in dejal:

»Nu . . . da . . . da bi se naučila . . . anga . . . angleščine!«

Lastalier se je trpko zamislil: »Da, res je!«

Pred tednom dni je proti koncu dokaj hrupne večerje v nekakšnem kabaretu na Montmartru izmenjal z nekim sosedom nekaj, sicer res ne bogve kako ljubeznivih besed, katerim se je, naravno povsem po naključju, pridružil še kup krošnjikov. Mlada »Cascadette de Moulin Rouge«, za katero ni bilo nikoli kakih neznancev, pa če bi tudi prišli z daljne pamppe, je poskusila poravnati zadevo na ta način, da je neznanca predstavila svojima starima prijateljema Lastalieru in Grimblottu. Kajpada se je ta poizkus pomiritve spremenil v splošen prepir in pretep . . . S isto dostojanstvenostjo, ki jo človek ob težjih prilikah odlova, je Lastalier potegnil svojo vizit-

ko iz listnice — Grimblott je seveda storil takisto — da . . . no . . . Tujec jima ju je kratkoma vrgel v obraz in se je oddaljil med ploho psov, katerih silovitost so še v največji meri izdajale njegove divje geste. Govoril je namreč nekaj povsem neznan jezik.

Po tem incidentu sta Grimblott in Lastalier seveda začutila nujno potrebo, da se priučita vsaj še angleščini, jeziku, ki ga obvlada skoraj vsak tujec. Ker sta imela lepe dohodke in obilo časa na razpolago, sta se kmalu znašla v Londonu v nekem majhnem prenočišču. Gospodar, montmartrski emigrant, jima je ljubeznivo pokazal ta diskreten in miren bar, ki ga je vodil neki njegov znanec, tudi Francoz.

Oba častivredna tovariša pa še sedaj nista Londona poznala več, kakor ono vijugo ulic, ki je vodila od prenočišča do bara. In tu sta odslej vsak večer uživala nepopisno srečo v svidenju z rojaki.

»Hm, da bi se naučila angleško,« je ponovil Lastalier; »za to bo treba še precej časa.«

»Ne bi sicer rad nadlegoval gospodov,« ju je nenadoma prekinil lastnik bara, »toda saj vidita . . . samo vidva sta še tu, pa tudi dani se že . . .«

»Kaj pa to naju briga,« se je branil Lastalier, »sicer pa so vrata in okna zaprta, vi ste pa s policijo itak v dobrih odnosih, kakor vedno pravite.«

Gluhi udarci po vratih pa so opomnili gospodarja, da trajajo tudi srčni odnosi samo do neke meje.

»O joj, so že tu!« je ves prestrašen vzkliknil. »Prosim vaju, gospoda, pojdita; popeljem vaju preko dvorišča ven . . .«

Lastalier in Grimblott sta se vdala. Peljal ju je po neznanih, temnih hodnikih in tako sta se znašla, da sama nista vedela kdaj, v popolnoma neznani ulici.

»Na, taka nesramnost! Ne moreš niti do jutra mirno piti, če hočeš, dasi si pošten državljani,« je izjavil Grimblott. »Povrh pa ima moj površnik naenkrat še samo en rokav.« Revež se namreč ni zavedel, da je vtaknil desnico v notranji žep, pa se je boril z nemogočim . . .

»Rokav . . .« je nadaljeval, »da, rokav! . . . ah, kdaj ga bova popravila?«

»Kadar bova znala angleško,« je odločil Lastalier in je poskušal slediti robu pločnika.

Mimo so z dolgimi in hitrimi koraki hodili delavci. Takim »gentlemanom« pa, ki so imeli pod lepo obleko srajco vso pomazano in pomečkano, niso privoščili niti pogleda.

»Pa je res čudno, koliko ljudi tu še ob petih zjutraj ne gre k počitku,« je menil Lastalier.

Grimblott pa ni znal ceniti vrednosti njegovega tako točnega opazovanja. marveč se je po mnogih brezuspešnih poizkusih odpovedal zmagi nad sovražnim površnikom in si ga je kot robec ovil okoli vratu. Naslonil se je na drog občestne svetilke in je najbrž imel trden namen, da počaka kakega vozila.

Lastalier ga je zgrabil za roko.

»Pojdiva, Arsene, zgani se vendar. Saj vidiš, da ne moreva tu zaspati.«

Grimblott pa je ves krotek in miren objemal svojo ljubo svetilko.

»Ne ganem se odtod,« je odločno izjavil, »dokler ne vem, kam greva . . .«

Lastalier je kmalu začutil, da se ga

prijema neizmerno domotožje, pa je gajen intoniral marseljezo. Ljudje so se začeli zbirati.

Tedaj pa se je pojavila kruta Pravica. Prisipihal je velikanski »policeman«, ki je v vehementni angleščini brez dvoma poskušal grajati njuno očitno pomoto in jima je svetoval, naj s svojim naravnost divnim petjem rajši nadaljujeta v lastni haši.

Ta nenadna prikazen pa je prevzela Lastaliera z nekim nerazumljivim veseljem. Ko je gledal tega velikana, ki ga je presegal za celo glavo, od spodaj navzgor, ga je s tresočim se glasom, toda v zelo jasni francoščini skušal pomiriti:

»Nikar se ne razburjaj, golobček! Tega tvojega strašnega jezika ne razumeva s tovarišem niti besedice. Po enem tednu brezuspešnih poizkusov pa se celo odpovedujeva takemu užitku, da bista barbarski jezik sploh kedaj govorila!«

Nihče ne bo nikoli vedel, najmanj pa seve Lastalier sam, kdaj in kako se je tisti policaj naenkrat naučil francoščine. Z najčistejšim mameluškim naglasom je namreč spregovoril:

»Sedaj pa kar kmalu nehajta in se porberita odtod! Spravita se odtod, pravim, drugače vaju vtaknem v luknjo!«

Lastalier je začuden opazil, da mu uhajajo tla izpod nog in, medtem ko je iskal v Grimblottovi roki negotove opore, je s solzami ganotja v očeh spravil iz sebe:

»Nu, prav, dragec . . . Le to ti še povem: edina pametna stvar na svetu je, da se napiješ, prav pošteno napiješ . . . Vidiš, sedaj, ko sem popolnoma pijan, sedaj pa naenkrat razumem angleško . . .«

Rudyard Kipling:

Milijonar in njegov sin

(iz angleščine prevedel Josip Poljanec.)

»Pomočniki počedijo ladjo po trebje-
nju in prva straža ob mirnem vremenu
na naši ladji je straža pomočnikov.« Dan
je krepko izplaknil obor, razdril mizo, jo
postavil, da se posuši v mesečini, zabada-
dal rdeče rožve ostrine v mehki les in
jih začel brusiti na majhnem brusu;
Harvey je pa po njegovih napotih zme-
tal drobovje in hrbtnice preko palube.

Ob prvem pljasku je iz morske gladi-
ne švignil neki srebrno bel duh narav-
nost v zrak in čudno žvižgaje zaječal.
Harvey je zakričal in odskočil, Dan pa
se je samo nasmejal. »Sabljač,« je dejal,
»ki berači za ribje glave. Kadar je lačen,
se zaganja tako iz vode. Ima duh po ža-
lostnih grobnicah, ne-li?« Strahovit
smrad po gnilih ribah je napolnil ozra-
čje, ko se je beli stebel pogreznil, in vo-
da se je oljato mehurala. »Nisi še nikoli
videl sabljača tako v zraku? Še na sto-
tine jih boš videl, preden pridemo do-
mov. Ampak veš, res je dobro, da ima-
mo zopet pomočnika na palubi. Oto je
bil prestar, pa Holandec povrhu. Midva
sva se precej preklala. Vendar bi mi ne
bilo nič radi tega, samo da bi bil kr-
ščansko govoril. Si zaspan?«

»Zaspan sem kot snop,« je odvrnil
Harvey in kimal naprej.

»Na straži ne smeš spati. Pokoncu, pa
pojdi pogledat, ako luč ob sidru dobro
sveti. Sedaj si na straži, Harvey.«

»Beži no. Kaj nam se pa more zgodi-
ti? Svetlo je kakor podnevi. Spaa-aa-at
pojdim.«

»Ob takem času se najraje kaj prigo-
di, pravi tatej. Ob lepem vremenu se do-
bro spi, ampak preden se prav zaveš, ti
je že velik parnik presekala ladjo na
dvoje in sedemnajst častnikov z mede-
nimi gumbi, sami poštenjaki, bo vzdig-
nilo dva prsta in priseglo, da tvoja la-
dja ni imela luči in da je bila gosta
megla. Harvey, prav rad te imam, ampak
če še enkrat zakimaš, te bom s koncem
vrvi.«

Mesec, ki vidi na morju mnogo čudnih
reči, je gledal dol na drobnega fanta v
dokolenskih hlačah in rdečem sportnem jo-
piču, ki se je opotekal po silnem neredu,
ki je vladal na palubi sedemdeset
tonske ribiške ladije, za njim pa je sto-
pal kakor rabelj deček z vrvjo polno
vozlov, ki je zeval in kimal med udarci,
ki jih je zadajal tovarišu.

Privezano kolo krmila je stokalo in
mehko brčalo, razpeto malo jadro je ne-
koliko opletalo, ko se je lahki veter pre-
vračal, vreteno je škripalo, in bedna
dečka sta stopala dalje. Harvey je ugo-
varjal, grozil, ječal, in se nazadnje raz-
jokal. Dan pa je govoril, kako lepa je
čuječnost, dasi so se mu besede zatika-
le na jeziku, mahal s koncem vrvi in
švrknil po čolnih na palubi, kadar je
udaril po Harveyju. Naposled je ura v
kabini bila deset in ob desetem udarcu
je mali Pen prilezel na krov. Pri glavni
lini je našel dva dečka, ki sta v dveh
zvitihi kopelah ležala drugi poleg druge-
ga in tako trdno spala, da ju je v resni-
ci kar valil v njuna ležišča.

Tretje poglavje.

Bilo je trdno spanje po utrudljivem
delu, ki razvedri dušo, oči in srce in te
pošlje k zajtrku lačnega kot volka. Fan-
ta sta izpraznila veliko kositerno skledo
sočnih ostankov rib — krvave konce, ki
jih je bil kuhar prejšnji večer pospravil.
Osnažila sta ponve in krožnike starej-
šega omizja, ki so bili že na lovu, reza-
la svinjino za kosilo, pometla sprednji
krov, napolnila svetilke, nanesla kuhar-
ju premoga in vode in preiskala sprednjo
notrino, kjer je bila ladijska zaloga. Bil
je zopet krasen dan, mehak, mil, jasen,
in Harvey je dihal prav do dna pljuč.

Čez noč se je navleklo še več ribiških
ladij in širono sinje morje je bilo polno
jader in čolnov. Daleč na obzorju je dim
parnika, čegar trupa ni bilo videti, črnil
sinje nebo, na vzhodu pa so jadra velike
jadrnice, ki so se pravkar dvigala, tvo-
rila štirioglate zarezo na obzorju. Disko
Troop je kadil ob strehi kabine — eno
oko se mu je oziralo po ladjah naokoli,
drugo pa je upiral na majhno muho na
glavici glavnega jambora.

»Kadar tatej takole tuhta,« je dejal
Dan šepetaje, »premišljuje nekaj poseb-
nega za nas vse. Stavim svojo plačo in
delež, da kimalu izpremenimo sidrišče.
Tati pozna trske in vse ladje vedo, da
jih tatej dobro pozna. Ali jih vidiš, kako
prihajajo druga za drugo? Ne iščejo se-
veda nič posebnega, samo gnetejo se
ves čas okrog nas. Tista tam, vidiš, je
Prince Lebo; iz Chathama je. Izza sino-
či se je pritepla. Ali vidiš ono veliko s
krpo na sprednjem jadrju in z novim tri-
kotnim sprednjim jadrjem? To je Carrie
Pitman iz West Chatlama. Ta ne bo
dolgo razvijala jadra, razen če se ji je
izza zadnje sezije sreča obrnila. Druge-
ga ne dela, kakor da plava z morskimi

tokom. Ni sidro, ki bi jo držalo... Ka-
dar tatej takole puha dim v majhnih
obročih, študira ribe. Ako bi ga sedaj-
le ogovoril, bi se silno raztogotil. Zad-
nji pot sem ga, pa je pograbil za ško-
renj in ga vrgel v mene.«

Disko Troop je s pipo med zobmi str-
mel pred se z očmi, ki niso videle nič.
Proučeval je ribe — kakor je dejal sin —
in se kosal v svojem znanju in izkušnjah
na ondodnem morju z roječimi ribami.
Navzočnost zalezujočih ribiških ladij na
obzorju mu je bila nekak poklon nje-
govim zmožnostim. Sedaj, ko so mu izka-
zali ta poklon, pa se jim je želel odteg-
niti in se drugje zasidrati sam, dokler ne
bi prišel čas, da odrine do kraja na
morju z imenom Deva in ribari po uli-
cah tega šumnega mesta na vodi. Disko
Troop je razmišljal o zadnjem vreme-
nu, viharjih, morskimi tokih, zalogi žive-
ža in drugih domačih uredbah, vse z vi-
dika dvajset funtov težke trske; za eno
uro je bil takorekoč sam trska in ji je
bil močno podoben.

»Tatej,« se je oglašil Dan, »najino de-
lo sva opravila. Ali greva lahko malo
na morje? Vreme je ugodno za lov.«

»Ampak ne v tisti rdeči opravi in ti-
stih napol sesušenih rjavih čevljih. Daj
mu kaj primerne, da bo nosil.«

»Dad je zadovoljen — stvar je v re-
du,« je dejal Dan radostno in vlekel
Harveyja seboj v kabino, Disko pa je
vrgel ključ po stopnicah za njim. »Dad
ima mojo drugo obleko vedno shra-
njeno, ker mama pravi, da sem za-
nikern.« Brskal je po predalu in v krat-
kem času se je Harvey šopiril v ribi-
ških gumijastih škornjih, ki so mu sega-
li do polovice stegna, težkem modrem
jopiču, dobro zakrpanem na komolcih
in mornarskem klobuku na glavi.

in premoženju jim omogoča kljubovati
nevšečnim razmeram. Lastnina je abso-
lutna, neprenosljiva.

Ljubezen do otrok družji severnjake v
vzorno družinsko življenje. Kajpak za-
litevajo izredne razmere izredne ukrepe
sožitja; dogodilo se je, da sta ob robu
smrti pojedla roditelja otroke in na koncu
žena moža, ki je opešal. Žene kupujejo.
Mož si prisluži ženo z delom v njenem
šotoru.

Verstvo polarnih narodov moremo
imenovati preprosti animizem, vladanje
besov. Njih »medicinman«, »šaman«, je
obenem duhovnik, zdravnik in sodnik.
Z bobnom zapoveduje besom. Medved
jim je prisposoda tajinstvene božanske
sile. Časte ga s posebnimi obredi.

Pončno in nazorno predavanje so tol-
mačile številne skioptične slike.

A. K.

Sport

Prvenstvo Jugoslovanske zimskospor-
ne zveze v smuku bo 30. april t. l. s Sta-
ničeve koče v Krmo. Prijave je poslati
do 20. aprila na JZSS. S to tekmo bo za-
ključeno letošnje tekmovanje za prven-
stvo JZSS, ki je bilo letos prvič izvede-
no v vseh disciplinah.

Za tečaj za zvezne smuške učitelje in
trenerje poteka rok za prijave ter poziva
JZSS vse one, ki se zanimajo za udelež-
bo, da se takoj prijavijo JZSS.

LNP poziva zadnji klub, ki še nima-
jo v redu izkaznic za igralce, da jih po-
šljejo do 20. t. m., v nasprotnem primeru
se bodo izročili upravnemu odboru v
kazrovanje.

ISSK »Maribor« — lahkoatletski odsek.
Danes ob 17. (5.) uri obvezen sestanek
vseh članov na igrišču v Ljudskem vr-
tu! — Načelnik.

Sokolstvo

Iz Sokola matice. Seja prednjaškega
zboru bo drevi ob 20. uri v društveni sobi.

Poljčane

Nov župan. Namesto obolelega župa-
na Košiča je bil v sosednji Hošnici ime-
novan za župana Stefan Sagadin.

Gospodarske vesti. Za 27. februarja
je, kot smo poročali, razpisala direkcija
jugoslovanskih državnih železnic Ljub-
ljana javno licitacijo za zakup košnje
trave in nuj za zemljiške dele ob želez-
niški progi. Ker se tega dne ni zgledalo
predpisano število ponudnikov, je razpi-
saša za dne 20. marca ob 13. uri ponov-
na licitacija v vlakopisnici št. 7., ki se
vrši ne glede na število ponudnikov.
— Težko pričakovana koruza je dospel-
a zdaj tudi za občini Hošnica in Stude-
nice. — Nekateri naši vinogradniki so v

hudih stiskah kadar je treba plačati dav-
ke. Radi bi plačali, pa ni denarja. Te dni
so prodali nekateri zato dobro vino v
Ljubljano po smešno nizki ceni 1.80 do
1.85 Dir. liter.

Smrtna kosa. Nenadoma je umrl te dni
v mariborski bolnici na pljučnici 50letni
Albert Kvas, tukajšnji sobni slikar. Po-
kopali so ga na Pobrežju.

»Pred poroko« je naslov veseli igri, ki
jo pripravlja za začetek aprila tukajšnje
Sokolsko društvo v režiji br. Ritonje.

Edina prilika.

Žena: »Nocoj si zopet vso noč v spanju
govoril!«

Mož: »Že mogoče, čez dan itak ne pri-
dem nikdar na vrsto!«

Ni mogoče.

»Za Boga, prijatelji! Ti delaš tako do-
bove, da boš prišel naposled na psa!«
»Ne bodi siten! Z delanjem dolgov še
ni nihče prišel na psa, pač pa s plačeva-
njem dolgov! In tega se jaz varujem.«

Mali oglasi

Razno

ŽICNE VLOŽKE.
madrace, otomane, moderne
divane, posteljnino, nudi naj-
ceneje tvrdka Novak, Koros-
ka c. 8, Vetrinjska ul. 7. 896

VSI KUPUJEMO
in prodajamo dobre knjige,
starinski porcelan, kakor va-
ze, figure, servise, zlat nakit,
srebrnino, svečnike, nastavke,
bronaste predmete, pohištvo,
obleke, godala itd. v Grajski
starinarni, Trg svobode 1 —
kajti tam je najboljša. 443

ALI VAM JE ŽE ZNANO,
mlhostiva, da moderniziram
klobuke ceneno in okusno?
Pridite in prepričajte se! —
Modni salon A. Hübacher —
Aleksandrova c. 11. 827

DOBER IN POCENI KROJAC
se priporoča za delo, Tabor-
ska ul. 1, Ules. 875

Prodaj

NA PRODAJ
je pod roko hiša in vrt pok.
g. Marie Klaus, Maribor,
Meljska cesta 65, v cenilni
vrednosti 228.847 Din. Pogo-
je pove pisarna javnega no-
tarja Dr. Iva Sorlija v Mari-
boru, Aleksandrova cesta 14.
901

Sobo išče

SOLIDNA GOSPODIČNA
išče malo mesečno sobo. Na-
slov pustiti v upravi »Večer-
nika«. 909

Stanovanje

DVOOBNO STANOVANJE
takoj oddam. Dravska ul. 8.
895

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO,
lepo, gornja Gosposka ulica,
popolnoma separirano, od-
dam. Naslov v upravi. 894

PARKETIRANO SOBO
z lučjo in perilom za Din 250
oddam. Ob železnici 8, v tr-
govini. 893

Službo išče

TRGOVSKA POMOČNICA
išče službo v Maribor. Poma-
gala bi tudi v gospodinjstvu.
Dopise na upravo lista pod:
»Pomočnica«. 898

GOSPODIČNA
z dolgoletno odvetniško in no-
tarsko pisarniško prakso, išče
nameščenja. Sprejme tudi me-
sto blaginjske. Pismene
ponudbe na upravo »Večerni-
ka« pod »Zanesljiva«. 910

GOSPOD.

27 let star, slikar po poklicu,
išče vsled pomanjkanja slikar-
skega dela mesto inkasanta,
bančnega sluga ali katerokoli
nameščenja. Naslov v upravi
»Večernika«. 911

Lokal

LOKAL
na vogalu Vrbanove in na
novo podaljšane Smetanove
ulice, takoj oddam. Naslov v
upravi. 900

NAJLEPŠA
ROČNA DELA
kelim, gobelin, fileti in dichte!
C. BÜDEFELDT. MARIBOR
GOSPOSKA UL. 4-6

MEDNARODNI VELESEJEM V PRAGI

19. — 26. marca 1933

na katerem so zastopani narodi in države
svetovni velesejem
Znižana voznja za brzovlake in navadne vlake

Jugoslavija 25 %
Cehoslovaška 33 %
Avstrija 25 %
Madjarska 25 %

Pojasnila in legitimacije daje:

**ALOMA COMPANY, Ljubljana Aleksan-
drova c. 2, ČEHOSLOVAŠKI KONZULAT,
PUTNIK, Gajeva ulica za nebottčnikom.**

Zahvala

Prav lepo se zahvaljujem g. primariju
dr. Dernovšek-u in asistentu g. dr. Alek-
siću, ki sta mi s težko operacijo odstra-
nila zobno protezo iz goltanca ter me
tem rešila strašne smrti. Tudi č. sestra
za liubeznivo postrežbo srčna hvala.

Maribor, 14. III. 1933.

Jožef Zamuda, posestnik
v Bukovcih pri Ptuj.